

Kendini İspat Eden KARAYEL Geleceğe Bakıyor

Projede çizilen çerçevede kullanım konusunda kendini ispat eden KARAYEL, gelişiminin doğal adımlarından birisi olan, silahlanma yolunda emin adımlarla ilerliyor. KARAYEL'i silahlandırma ile ilgili konsept çalışmalarını, yaklaşık 2 yıldır kendi içinde yürüten Vestel Savunma, bu süreçte; yerli bir firma tarafından üretilmiş, taktik sınıftaki insansız hava araçlarına (İHA'lara) takılabilecek bir mühimmat hazır bulunmadığından ve kullanıcıdan talebin de birkaç ay önce gelmiş olması nedeniyle tasarım ve üretim faaliyetlerine, yakın zaman önce başladı. Firma, silahlı KARAYEL'i, hazır bir ürün olarak önümüzdeki aylarda ihtiyaç makamlarının kullanımına sunmayı planlıyor.

K. Burak CODUR / b.codur@savunmahaber.com
Vehbi TUNCA / v.tunca@savunmahaber.com

Gelişen Teknolojilerle Birlikte Türkiye'nin İHA Yol Haritası paneli sırasında, Vestel Savunma yetkililerinden, KARAYEL'in son durumu ile ilgili bilgi alma fırsatımız da oldu. Vestel Savunma, çalışmalarını, KARAYEL'in, mikro ve mini sınıfı tüm İHA mühimmat çeşitlerini taşıyabilmesini sağlayacak şekilde yürütüyor. Mühimmat entegrasyonu, KARAYEL'in havada kalış süresini, doğal olarak bir miktar kısaltacak; bununla birlikte, uçağın kendisinden beklenen performansı fazlası ile yerine getireceği öngörülüyor. Vestel Savunma yetkilileri, bu aşamada daha detaylı bilgi veremelerinin uygun olmayacağını; ancak İHA uygulamalarında hedefi vurma performansı konusunun, günlük basında yanıltıcı şekilde yer aldığına dikkat çekiyorlar. Yetkililer, silahlı bir İHA'nın göstereceği performansın, öncelikle mühimmata ve daha sonra, mühimmatın güdüm meka-

nizmasına bağlı olarak elektro-optik faydalı yüke bağlı olduğunun altını çizdiler ve bu kapsamda, ROKETSAN'ın büyük bir başarı elde ettiğine dikkat çektiler.

KARAYEL cephesinde, faydalı yük ve veri linki gibi konular ise uçağın tasarımcılarının ve kullanıcılarının yüzünü güldürmeye devam ediyor. Vestel Savunma yetkilileri, konu ile ilgili, "Projenin erken dönemlerinde seçtiğimiz faydalı yük ve ana ve yedek veri bağlantıları ile devam ediyoruz. Geçtiğimiz süreçler de bu konulardaki seçimlerimizin ne kadar doğru olduğunu gösterdi." değerlendirmesinde bulundu.

Seri üretim KARAYEL İHA'ları, henüz Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) envanterine girmemiş olsa da Ekim ayı ortalarından beri Vestel Savunma'ya ait 2 adet KARAYEL, kiralama hizmeti kapsamında, operasyonel olarak kullanılıyor. Uçaklar, 24 saat esasına göre ve aynı anda farklı bölgelerde

Tüm fotoğraflar: © Vestel Savunma

görev yapıyor. Pilot, faydalı yük operatörü, görev komutanı, sistem yöneticisi ve teknisyen görevlerini yerine getirecek 50 kursiyerin 3 aylık eğitimleri 18 Aralık'ta tamamlandı. Söz konusu eğitimler, aynı zamanda operasyonel görevlerin yürütüldüğü, 2'nci İnsansız Hava Aracı Sistemleri Üssü'nde gerçekleştirildi. Bu süreçte, TSK mensupları ile yakın bir çalışma içerisinde olan Vestel Savunma yetkilileri, süreci şöyle anlattı: "Görev ortamında verilen bu eğitimler, kullanıcıların tüm kademelerinin sisteme çok hızlı intibak etmesini sağladı. Sadece gerçek operasyon ortamında gözlenebilecek sıkıntılar, zorluklar, aksaklıklar ve sistemin operasyon konseptine dair güzel detaylar, bu sayede çok hızlı bir şekilde izlenmiş oldu. Bunun sonucu olarak da kullanıcıdan gelen sistemi iyileştirmeye yönelik tüm istekler dikkate alındı, değerlendirildi ve teknik olarak yapılabilişliğinden emin

Vestel Savunma'ya ait 2 adet KARAYEL, Ekim ayı ortalarından beri, kiralama hizmeti kapsamında, operasyonel olarak kullanılıyor.

olunan tüm geri beslemeler, sözleşmenin içerdiğinden fazlasına tekabül ettiği önemsenmeksizin sisteme uygulandı. Eğitimler ve görevler sırasında, hem ürünümüz hem de orada 24 saat esasında, zor çevresel

şartlar altında özveriyle görev yapan personelimiz, en üst komuta kademesinden en alt kademe kadar kullanıcı makamının tamamının samimi takdirlerine mazhar oldu. Özellikle sistemin kullanım, bakım,

idame kolaylığı, az sayıdaki personelle hızlı bir şekilde göreve hazırlanması, kötü hava şartlarında -yüksek irtifa rüzgârı, buzlanma koşulu vs.- uçuş yapabilmesi gibi konularda, bizi çok sevindiren ve

KARAYEL, 24 saat esasına göre görev yapıyor.

KARAYEL İHA'ları, kiralama hizmeti kapsamında, 2'nci İnsansız Hava Aracı Sistemleri Üssü'nde konuşlandılar.

sistemimize daha da güvenmemizi sağlayan, çok sayıda yorum aldık... Bu üssün ülkemize kazandırılmasında çok büyük emekleri geçmiş olan tüm TSK personeline teşekkürü, ülkemiz adına bir borç biliriz.”

Vestel Savunma yetkililerine, Emniyet Genel Müdürlüğü (EGM)'nin taktik İHA tedarik sürecinde KARAYEL'in yer almasının söz konusu olup olmayacağını da sorduk. Yetkililer, bu konudaki mevcut durumu şöyle anlattılar: “EGM ve bir firma kendi aralarında tek kaynak, ihalesiz alım konusunda anlaşmışlar ve bunun duyurusunu da yaptılar; SSM de kendileri ile ilgili bir durum olmadığını belirtmekte. Bu durum, Türkiye'deki tedarik süreçlerinde alışageldiğimiz yöntemlerden biraz daha farklı; biz bir ihale açılmasını bekledik. Bizim bundan sonra bu süreçte yer almamız maalesef mümkün olmayacak gibi görünüyor. Diğer yandan, KARAYEL'in faydalı yük, ana ve yedek veri bağı entegrasyonu tamamlanmış, ileri üs transferlerini yapar hâlde 3 aydan beri operasyonel kullanımda olduğu düşünülürse bize de

aynı imkânın verilmesini beklememiz doğal olmalıdır.” KARAYEL, uçuşa elverişlilik ve uçuş emniyeti konusunda, çeşitli standartlara -uyum konusunda bazı durumlarda Vestel Savunma'nın sözleşmesel gereksinimlerin ötesinde inisiyatif göstermesi ile uygun olarak geliştirildi. Sisteminin tasarımı, NATO İHA uçuşa elverişlilik standardı olan STANAG 4671 çerçevesinde yapıldı. Bu konudaki tasarım çalışmaları da STM tarafından sıkı bir şekilde denetlendi. Bunun haricinde, tasarımda kullanılan güvenilirlik analizleri de

KARAYEL sözleşmesinde belirtilen çok sayıda sivil ve askeri standarda göre icra edildi. Vestel Savunma yetkilileri, sivil hava sahası içerisinde uçuş söz konusu olduğunda, dünyada tasarımı itibarıyla buna en hazır sistemlerden birisinin KARAYEL olduğunu vurguluyorlar. Yetkililer, ihracat çalışmaları ile ilgili ise şu bilgileri verdiler: “Geçtiğimiz aylarda, yurt dışından şirketimize gelen teklife çağrı taleplerine istinaden tekliflerimiz iletildi. Ocak ayının sonundan itibaren, verilen bu teklifler hakkında görüşmek üzere, söz

konusu ülkelere gidilecek. Bunun dışında, Fransa'daki bir uçak firmasının insanlı uçağının insansızlaştırılması üzerine yürümekte olan bir çalışmamız mevcut.” Vestel Savunma, hâlen, KARAYEL sisteminin daha da iyileştirilmesine yönelik olarak kullanıcıdan gelen detaylar üzerinde çalışıyor. Bunun haricinde, SAR ve COMINT gibi farklı faydalı yüklerin entegrasyonu konusunda da faaliyetler yürütüyor. Firma, 2016 yılı içinde, bu konudaki çalışmaları ürünleşme sağlanmış olarak sonlandırmayı hedefliyor.

KARAYEL sistemi için; pilot, faydalı yük operatörü, görev komutanı, sistem yöneticisi ve teknisyen görevlerini üstlenecek 50 kursiyerin eğitimleri tamamlandı.

*"The only sustainable competitive advantage is
learning faster than the competition"*

Arie de Geus

M RTP

A TURKISH CONCEPT,
A WORLD TECHNOLOGY LEADER
TO PROTECT THE PEACE AND THE PEOPLE

YONCA - ONUK JV

KIZILÇAM SOKAK 8, AYDINTEPE
34947 TUZLA, ISTANBUL

TEL: +90 (216) 392 99 70

FAX: +90 (216) 392 99 69

www.yonca-onuk.com

YONtech

